

Selvitykset yksityisteiden toiminnasta

TEKNLTK 13.10.2026
395/02.05.01.00/2026

Kuntaan on saapunut kesän aikana selvityspyynnot kolmen eri yksityistien toiminnasta liittyen niiden avustushakemuksiin. Selvityspyynnot ovat kokonaisuudessaan esityslistan oheismateriaalina. Selvityspyyntöjen seurauksena kunta pyysi tiekunnilta lisämateriaalia asioihin liittyen.

██████ yksityistie

██████ yksityistietä koskevassa selvityspyynnössä esitetään laaja joukko väitteitä: kunnan asiakirjajulkisuuden rajoittaminen, tiekunnan sisäpiirisuhteet, valtakirjojen kerääminen, pöytäkirjantarkastajien esteellisyys, aikaisemman maa- ja metsäministeriön ratkaisun virheellinen tulkinta sekä tieisännöitsijän epäasialliseksi väitetty toiminta.

Selvityspyyntö vaatii kuntaa jäädyttämään tiekunnalle mahdollisesti myönnettävät tai haettavat avustukset ja arvioimaan, täyttääkö tiekunta avustusehdot.

Johtopäätökset

1. Asiakirjajulkisuutta koskeviin väitteisiin hallinto- ja henkilöstöpäällikkö (nyk. hallintojohtaja) on vastannut selvityspyynnön tekijälle sähköpostitse 1.9.2026.
2. Väitteet valtakirjojen keräämisestä, sukulaisuussuhteista, pöytäkirjantarkastajien valinnasta ja kokousmenettelyn lainvastaisuudesta ovat lähtökohtaisesti tiekunnan sisäisiä oikeussuojakysymyksiä.
3. Maksuunpanoluettelon oikeellisuus ei sinänsä vaikuta avustushakemuksessa ilmoitettuihin tuloihin, mikäli muutokset eivät vaikuta avustettavan tien pituuteen.
4. Avustusten jäädyttämiselle ei ole oikeudellista perustetta.

Johtopäätösten perusteella selvityspyyntö ei muuta avustuspäätöstä.

██████ yksityistie

Selvityspyynnön mukaan tiekunta on sisällyttänyt avustushakemuksensa hallintokuluihin 1 391 euroa maanmittauskuluja ja esittänyt hakemuksessa väitteen, jonka mukaan kyseiset kulut olisivat johtuneet siitä, että ██████ ██████ omistaja olisi luvatta kaventanut tiealuetta. Ilmoittaja kiistää tämän ja katsoo hakemuksen antavan kunnalle virheellisen kuvan kustannusten syntymisestä.

Johtopäätös

Maanmittauskulu on tiekunnan meno, vaikka maanmittaustoimituksen käynnistäminen olisi myöhemmin osoittautunut tarpeettomaksi tai sen lopputulos olisi ollut tiekunnalle epäedullinen. Tiekunnalle tosiasiallisesti

aiheutunut lasku on lähtökohtaisesti tiekunnan meno. Pelkästään se, että ilmoittaja pitää kulua tarpeettomana, ei tee menosta kuvitteellista eikä osoita väärinkäytöstä.

Johtopäätösten perusteella selvityspyyntö ei muuta avustuspäätöstä.

Yksityistie

Selvityspyynnössä väitetään, että perusparannuksen yhteydessä syntynyttä puuainesta tai siitä saatua taloudellista hyötyä on käytetty talvikunnossapitourakoitsijan saatavien kuittaamiseen. Asiakirjassa esitetään hyvitysten liittyvän vuosien 2025–2027 talvikunnossapitoon ja pyydetään kuntaa tarkistamaan, onko avustusta haettu todellisia kustannuksia suuremmasta määrästä.

Vaativuutena on erityisesti, että tiekunta esittää kirjallisen ja eritellyn sopimuksen järjestelystä ja että kunta pyytää selvityksen hankkeen todellisista kustannuksista ennen mahdollisen kunnossapitoavustuksen maksamista tai ryhtyy takaisinperintään, jos kustannuksia olisi keinoitekoisesti paisutettu.

Myöhemmässä ilmoituksessa väitettä täsmennetään: urakoitsijan ilmoitetaan vahvistaneen puuaineksesta saadun tulon kuittaamisen talvikunnossapitolaskuissa. Samassa asiakirjassa väitetään tämän johtaneen tiekunnan tulojen ja menojen kirjaamiseen virheellisesti sekä mahdollisesti myös avustettavan hankkeen kustannusten ilmoittamiseen väärän suuruusina.

Selvityspyynnössä pyydetään selvittämään urakoitsijan sidonnaisuuksia ja sitä, onko yksityistielain mukaista esteellisyysmenettelyä noudatettu.

Johtopäätökset

1. Yksityistielain esitoissa todetaan nimenomaisesti, ettei tiekunta ole kirjanpitolain tarkoittama kirjanpitovelvollinen oikeushenkilö. Tiekunnan taloushallintoa koskevat kuitenkin yksityistielain mukaiset toimielinten velvollisuudet, tiekunnan omat päätökset sekä avustuksen myöntämiseen liittyvät ehdot.

Näin ollen kunnan ei ole perusteltua ryhtyä arvioimaan asiaa ensisijaisesti väitettynä kirjanpitolain rikkomisena.

Avustusvalvonnan näkökulmasta sama tosiseikka on kuitenkin erittäin relevantti: jos talvikunnossapitopalvelu on maksettu kokonaan tai osittain muulla vastikkeella kuin rahalla, avustushakemuksen tulee silti antaa oikea ja todennettavissa oleva kuva tiekunnan todellisista tuloista, kustannuksista ja vastikkeista.

2. Yksityistielain varsinainen toimielimen esteellisyyttä koskeva säännös on 55 §, ei selvityspyynnössä mainittu 59 §. Sen mukaan toimitsijamies tai hoitokunnan jäsen ei saa osallistua taloudellisesti merkittävän sopimuksen tai muun merkittävän asian käsittelyyn, jos hänen yksityinen etunsa saattaa olla ristiriidassa tiekunnan edun kanssa.

Asiakirja-aineistosta ei kuitenkaan ilmene riittävästi, että juuri tällainen henkilökohtainen sidonnaisuus olisi toteutunut. Pelkkä urakoitsijan toimiminen myös puuaineksen ostajana tai alkutuottajana ei itsessään osoita hoitokunnan jäsenen esteellisyyttä.

3. Tiekunnan toimittamien selvitysten ja kirjanpitoaineiston perusteella avustushakemuksessa ilmoitetut tienpidon kustannukset vastaavat kirjanpidon tositteita. Ainoastaan todetaan, että tiekunnan pitäisi saada urakoitsijalta kirjallinen selvitys siitä, minkä tiekunnan talvikunnossapitolaskujen suoritukseksi puukauppahintaa kohdistetaan. Näin tiekunta saa varmasti puukauppahintaa vastaavan hyödyn.

Puukauppahinnan maksamiseen sekä talvikunnossapitourakoitsijan ja saman henkilön toiminimen välisiin järjestelyihin mahdollisesti liittyvien verotuksellisten kysymysten selvittäminen ei kuulu kunnan yksityistieavustuksen käytön valvontaan. Kunnan arvioinnissa ratkaisevaa on, että tiekunnalle syntyneet avustukseen oikeuttavat tienpidon kustannukset ja niitä koskevat tositteet voidaan todentaa ja että avustuksen myöntämisen muut ehdot täyttyvät. Näin ollen todetut epäselvyydet eivät saadun selvityksen perusteella muodosta estettä yksityistieavustuksen maksamiselle.

Asikkalan kunta toteaa, että jos asiassa ei ole toimittu hyvän hallintotavan ja lain mukaisesti, avustussumma voidaan periä takaisin.

Selvityspyyntö ei tässä kohtaa muuta avustuspäätöstä.

Valmistelija	Kaavoituskoordinaattori Tiina Talvi puh. 044 778 0276, sähköposti: etunimi.sukunimi@asikkala.fi
Esittelijä	Tekninen johtaja Tiihonen Aki
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta toteaa, että 1) [REDACTED] yksityistielle voidaan antaa kunnossapitoavustusta hakemuksen mukaisesti, 2) [REDACTED] yksityistielle voidaan antaa kunnossapitoavustusta hakemuksen mukaisesti ja 3) [REDACTED] yksityistielle voidaan antaa kunnossapitoavustusta hakemuksen mukaisesti.

Päätös